

skrije v kak kot, ker je neposlušen in malopriden deček, ter mu vest očita njegove pregreške, kadar koli stopi dimnikar v vežo. Morda bi ne škodovalo, ako bi vašega malopridnega bratca, na katerega se mati tolikokrat huđujejo, nekoliko obrisal s svojo črno, sajasto metlo, ali mu pa pritisnil črno znamenje na čelo, da bi vže iz daleč poznali malopridneža v hiši.

A vi vsi, ki ste dobri in pridni, ne bojte se tega črnega možá, stopite k njemu, podajte mu roko in pozdravite ga prijazno, kadar koli pride k vam.

I. T.

— x —

Sanje.

Na ognjišči sem sedel in gledal v plapoléči ogenj. Mati so stali poleg mene, pristavljali in odstavljali lonce k ognji in od ognja. Onkraj ognja so se sušila polena in nekoliko papirja z oblanci pomešanega je ležalo tam. Mirno so se gredli papirji v oblancih, ter niso čutili, da jih bode kmalu konec. Drug drugemu so si pripovedovali, kaj je kdo doživel in tudi jaz sem slišal to-le od starega, umazanega papirja, ki je pravil sosedu oblancu svoje čudapolno življenje.

Pripovedoval mu je ovako :

„Dosti sem doživel na svetu ; ni čuda , saj sem vže star. Nekdaj sem bil ves drugačen. Najpred sem bil laneno seme. To je vsejal kmetič na svojo njivo in kmalu sem bil z mnogimi tovariši lepa rastlina. Lan dozori in ženjice ga porujejo. Kmetič nas spravi na skedenj, kjer nam potrgajo glavice. Brez glav nas povežejo v snope in razsteljejo na travniku. Večkrat nas je namočil dež , a zlato rumeno solnce nas je zopet posušilo. Slednjič nas povežejo v snope in pridemo terjcam v roke. Te so nas mučile takó, da sem zgubil zavést in stoprav, ko sem se zopet vrnil h kmetu, spoznal sem, da so mi terice vse kosti premlele in oluščile vso kožo. Predivo nas je imenovala kmetica in Bog védi, kaj je vse z nami počenjala. Potem nas je spravila v kodeljo in nataknila na preslico, katera je stala poleg kolovrata. Tega je gonila in gonila z nogó, a z rokama je vlekla predivo s kodelje ter toliko časa trgala in gladila, da se je slednjič na vretenu nabral debel klobčič in takó je postalo predivo in jaz ž njim dolga nit. Z vretena nas je zvila gospodinja na motovilo in spravila v štreno. Štrene so prale dekile na vodi in udrihale po plôhjih takó, da je bilo joj ! Ali štrene so bile še vedno ru-jave in vso spomlad jih je obešala gospodinja po rantah ter razgrinjala po mladej travi, kropila jih in kropila, da so bile naposled bele kakor sneg. Dosti bele zvila jih je v klobčiče in te je dobil tkalec v roke. Zopet se je začelo pravo trpljenje po tkalčevih statvah, a tudi to je minulo in prišli smo nazaj h kmetu kot obeljeno platno. Nekaj platna je vzela šivilja in naredila srajco iz njega ; v tem platnu je bila tudi moja malenkost. Srajco je nosil gospodar in kakó dolgo ? Bog védi, kolikokrat je bila srajca oprana ! Ali vsaka stvar na svetu traje samó nekaj časa in tudi srajca je začela kazati svoje rane.

Necega dne pride slabo oblečen prosjak v našo hišo — saj tako jo smem imenovati — in poprosi gospodinjo za košček obleke, da bi pokrtil

svoje na pol nago telo. Gospodinja, usmiljena žena, podari prosjaku vže strgano srajco in jaz sem romal križem svetá. Koliko sem videl in doživel s svojim gospodarjem po širocem svetu, pripovedoval ti bodem jutri, za denes povem samó toliko, da je prosjak naposled porabil srajco za zaplato drugej srajci, ki jo je tudi dobil v dar. A tudi ta je obožala takó, da jo je slednjič prodal nekemu cunjarju. Ta jo je odnesel z mnogimi tovariši v mesto in prodal v hiši, kjer se kupujejo cunje in kosti. Od tod je prišla srajca — boljše rečeno cunja — v tovarno za papir, kjer sem moral še hujše muke prebiti nego pri tkalcu. Tukaj mi so še le dali tako podobo, kakeršno imam zdaj. Iz papirnice sem prišel v prodajalnico. Tu me je kupil nek deček in napisal domá z velikim trudom na jednej strani svojo šolsko nalogo. To nalogo je nesel v šolo in učitelj je potegnil čez marsikatero s črnilom zapisano besedo rudeči svinčnik takó trdo, da sem se kar stresel. Iz učiteljeve roke sem prišel zopet dečku v pest, ki me je nesel v prodajalnico z mnogimi drugimi papirji. Prodajalec mu je dal za to pest rožičev. V prodajalnici so naredili iz nas škrnicelje in ko je prišla stara ženica kupit kave, zavili so kavo v škrnicelj, ki je bil napravljen iz mene. Kava je potekla in vnuček prosi babico za prazni škrnicelj, da si naredi škofovo kapo iz njega. Dečku se strga papirnata kapa in zažene jo v kot. Mati so pobrali zavrženi papir in ga djali semkaj, kjer sem zdaj — — —

Zdajci zagrabiyo mati osodepolni papir in ga vržejo v ogenj. „O, mati, nè!“ — — — zavpijem jaz, ali prepozno — papir je vže zginil v ognji. — Zavpivši se prebudim in na svojo veliko žalost ugledam, da so bile vse to le — sanje.

B—c.

—*—

Gostoljubnost pri Slovanih.

bičaji starih Slovanov so morali biti po vsem lepi, ker se skoraj vsi stari pisatelji pohvalno izražujejo o njih. Posebno se hvali staroslovanska gostoljubnost, katera se je pri nekaterih slovanskih narodih še do denes ohranila. Vsak tujec je bil z veseljem vzprejet pod streho naših starih pradedov, ki mu so postrezali z najboljšimi jedmi, ki so jih imeli pri hiši. Od tod prihaja, da Slovenci še denes spoštujemo tujega človeka, ter mu postrežemo, kolikor moremo in znamo. Gost, to je najljubša oseba pri nas Slovanih. Kadar koli se kdo oglasi na pragu priproste hiše slovanskega kmeta, nazivajoč imé božje ali pa hvaleč imé Jezusovo, takój lahko postane gost óne hiše, ako mu je ljubo in drago. Ako je gost na brzem potu, pridržita ga gospodar in gospodinja na vsak način nekoliko časa pri sebi v hiši, da si malo odpočije, založi kosec kruha in izpije kupico vina ali kozarček rakije (žganja). In če je živina ž njim (voli ali konji), nahranijo mu tudi živino in jo napojé. Ako je gostu treba prenočišča, takój poskrbé, da izpočijejo njega in njegovo živino. Gospodar se ž njim izprijazni in drug družega vprašata najpred po zdravji. Ako je gost še neznan, pripoveduje svojemu gostoljubnemu domačinu, kdo in kaj je, kam in kod potuje, ter sta si kmalu največja prijatelja. Naši ljudjé se sploh drzé one lepe národne prislovice, ki pravi: „Zidaj si hišo v vsakej vási,“ t. j. gledaj, da si pridobiš dobrega prijatelja ali